

Müəllim cəmiyyət quruculuğunun mənəvi memarıdır

Göyçək Əliyeva: “İlk gündən hər bir uşağa fərdi yanaşmağa üstünlük verirəm”

- Goyçək xanum, necə oldu ki, müəllimlik peşəsinə seçdiniz, bu peşəyə mərağı sizdə kim yaratdı?

- İşlədiyim illər ərzində ömrünü şagirdlərə həsr edən müəllim olmuşam. Bu, mənim üçün gözəl bir hissdir. Peşəmlə də həmişə fəxr etmişəm. Amma bu peşəni seçməkdə ilk yol göstərənəm böyük bacım Üzafə xanım olub. O, vaxtılıq orta məktəbdə Azərbaycan dilini və ədəbiyyat müəllimi işləyib...

- Cəbrayıl rayonu erməni işgalçıları tərəfindən işğal olandan sonra 1993-cü ilin sentyabr ayından pedaqoji fəaliyyətinizi Abşeron rayonu Xirdalan şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbində davam etdirməyə başlamışınız. Ayrı kollektiv, müəyyən çətinliklər... həmin günü necə xatırlayırsınız?

- Maraqlı sualdır. Doğrusu, mehriban bir kollektivə düşməyim məni darixmaga qoymadı. Ən əsası məktəb direktorunun, müəllim yoldaşlarının isti münasibətləri sayesində yaxşı müəllim olmağımı sübut edə bildim.

- Müəllimlik peşəsinə olan sonsuz məhəbbətiniz öz yerində... İlk dərs günlündə şagirdlərinizlə ünsiyət qurmaqdə çətinliyiniz oldumu?

- Xeyr. Əvvəl bacımdan, sonra bu şəfəli peşəni vicdanla, ləyaqətlə daşıyan müəllimlərimdən bu peşəni sevməyi öyrənmişəm. Ona görə də tezliklə şagirdlərimin sevimlisinə çevrildim. Bu, əlbəttə, çalışqanlığın, prinsipiallığın nəticəsində oldu.

- Müəllim cəmiyyət quruculuğunun mənəvi, əvəzolunmaz memarıdır desək, yanılmariq. Sizcə, yaxşı müəllim nə deməkdir?

- Bəli, müəllim ömrünü bir kainata da bənzətmək olar. Ömrünü, beynini, ruhunu elmi-əxlaqi biliklərlə qidalandırdığı, əlinə qələm verdiyi şagirdləri isə bu kainatın kiçik zərrələridir.

Məşhur pedaqoq V.A.Suxomlinski

“Yaxşı müəllim nə deməkdir?” sualına belə cavab vermişdir: “Yaxşı müəllim tədris etdiyi fənnin elmini yaxşı bilir, həvəslə onun inkişaf üfüqlərini - yeni keşfləri, tədqiqatları, nailiyyətləri izləyir. Yaxşı müəllim orta məktəbin tədris programında nəzerdə tutulanlardan daha çox bilir. Dərin bilik, geniş dünyagörüşü şagirdlər qarşısında elmin, biliyin, fənnin, tədris prosesinin cəzbədici qüvvəsini aça bilmək üçün vacibdir. Şagirdlər müəllimin simasında ağıllı, bilikli, düşüncəli, sənətinə vurğun bir insan görməlidirlər... Yaxşı müəllim psixologiya və pedaqoqika elmlərini bilən, tərbiyə haqqında elmləri bilmədən uşaqlarla işləməyin mümkünsüzlüyünü hiss edən insan olmalıdır”.

- Orta məktəbdə sizə dərs deyən müəllimlərinizi necə xatırlayırsınız?

- Deyirlər ki, hər kəsin taleyində müəllimin yeri var. Bu, həqiqətən belədir. Ona əlindən tutub əlifbanın ilk hərfini, “a-na” kəlməsini yazmağı, saymağı öyrədən ilk müəllimini kim xatırlamır? Məktəb partası arxasında keçən illərdə müəllimlər bizə qətrə-qətrə Vətənə, torpağa sevgi hissi aşılıyırlar. Biz Azərbaycanın keşmə-keşli tarixi, ana yurdumuzun təbiətinin gözəllikləri, xalqımızın dostları və düş-

mənləri barədə müəllimlərimizdən çox şey öyrənmişik. Mən də müəllimlərimdən, o cümlədən Səyyarə xanımdan, Arif müəllimdən çox dəstək almışam.

- Sizin də dərs dediyiniz şagirdlər arasında dərsdən yayın, nadinc olanlar yəqin ki, var. Dərsdə belə şagirdləri əla almaq üçün hansı metodlardan istifadə edirsiniz?

- İlk gündən hər bir uşağa fərdi yanaşmağa üstünlük verirəm. Bir də şagirdlər arasında heç bir fərq qoymuram.

Sınıf üzrə maraqlı tədbirlər təşkil edirəm. Tədbirdə hər şagirdə qabiliyyətinə görə tapşırıq verirəm. Eyni zamanda, zəif oxuyan şagirdlərin valideynləri ilə daim əlaqə saxlayıram. Nəticədə, sınıfın ən passiv uşağı, sonrakı günlər sınıfın ən nümunəvi şagirdi olur.

- Fənn müəllimlərindən fərqli olaraq sınıf müəllimlərinin zəhməti daha böyükdür. Dərs dediyiniz şagirdləriniz bu gün sizinlə əlaqə saxlayırlar mı?

- Əlbəttə, əlaqə saxlayırlar. Onlardan rəhbər vəzifələrdə çalışanlar da var, mə-

Göyçək Əliyeva 1956-cı ildə Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndində anadan olub. 1973-cü ildə Soltanlı kənd orta məktəbini bitirib. 1978-ci ildə M.Ə.Sabir adına Şamaxı Pedagoji Texnikumunu bitirdikdən sonra Soltanlı kənd tam orta məktəbində 14 il ibtidai sınıf müəllimi işləyib. İşləyəşləyə də 1991-ci ildə V.İ.Lenin adına Azərbaycan Dövlət Pedagoji İnstitutunun ibtidai sınıf müəllimliyi fakültəsini bitirib. Cəbrayıl rayonu erməni işgalçları tərəfindən zəbt olunan-dan sonra Bakıya köçüb.

1993-cü ilin sentyabr ayından Abşeron rayonu Xirdalan şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbdə ibtidai sınıf müəllimi işləyir.

ni unutmurlar. Zəng edir və işlədiyim məktəbdə mənimlə görüşürəm.

- Təcrübəli bir müəllim kimi indiki gənc müəllimlərə hansı məsləhətləri verərdiniz?

- İlk önce gənc müəllimlərimiz cəmiyyətdə tanınmış müəllim olmaq üçün öz üzərlərində ciddi çalışmalıdır.

Bir də hər bir müəllimin özünün pedagoji taktikasının olması labüddür. Müəllimi konkret olaraq hansısa metoddan istifadəyə məcbur etmək, qarşısına tələblər qoymaq mümkün deyil. Belə olarsa, dərsdən hansısa səmərəni gözləmək yersizdir. Səmərə o zaman əldə olunur ki, müəllim dərs prosesinə yaradıcılıqla yanaşaraq, təlim prosesini şagirdlərinin qavrama, dərkətmə səviyyəsində qurşun, yaradıcı işləməyə şəraitini təmin etsin, müstəqillik vərdişləri aşlaşın və təfəkkürün inkişafına yol açsin.

Aysel TAHİROVA,
Abşeron Rayon Təhsil Şöbəsinin
ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsləhəti

Səhifəni hazırladı: Şakir CƏFƏROV